

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvum Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisque Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Decisiones Casvum Conscientiæ Ex Doctrina Consiliorvm Martini Ab Azpilcveta Doctoris Nauarri collectæ, & iuxta librorum iuris Canonici dispositionem in suos Titulos distributæ

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

63 Beneficiarius de patrimonio, & sua industria quaesitis, sicut laicus, disponere potest.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13903

ne beneficij, vel vllus fructus eius accipiat; eo quod euen-
tus quem quis præuidit, vel præuidere debuit, l. si pu-
rator, ff. ad l. Aquil. aut difficultas præstandi rem pro-
missam promittentem ad illam præstandam non excusat,
l. continuis, §. cum ita, de verb. oblig. vnde cum beneficia-
rius potuit, & præuidere debuit impedimentum non ad-
piscende possessionis, & tamen se oblig. aut ad soluendam
pensionem, etiam non adepta possessione, sibi solum im-
putare debet, cum damnus quod alicui sua culpa, & ne-
gligentia venit, sibi, & non alicui imputatur, c. damnus,
de reg. iur. in 6.

DECISIO LXI.

Ex consil. 16. in Nouis, deest in antiquis.

60 **Q**uamuis pensio beneficijs gratis remitti potest in-
scio Papa, non tamen eum, aut redimi, aut ad mino-
rem summam reduci, aut transferri sine Papæ auctoritate
valet, sicut nec sine eius auctoritate constituitur, c. extirpa-
da, de præb. Quia eadem concurrere debent in destructio-
ne, quæ in constitutione, c. 1. de reg. iur. ex Nau. in Man. c.
23. nu. 111.

DECISIO LXII.

61 **S**icut beneficium non est fructus, qui ex illo percipiun-
tur, sed ius illos percipiendi ita pensio nõ est certa por-
tio fructuum mensæ, vel beneficij, sed ius percipiendi il-
lam: Et sicut beneficium est ius spirituale, vel annexum spi-
rituali non quidem antecedenter, vt ius patronatus, sed
consequenter, ex S. Th. 2. 2. q. 100. ar. 4. ita etiam pensio li-
cet non sit quid spirituale, est tamen spirituali annexum
consequenter, vt ipsum beneficium, & proinde inuendibi-
le. Et sicut beneficium est spirituale, quia prærequirit rem
spiritualem, videlicet ordinem, ita etiam pensio ordinem,
seu clericatum prærequirit: vnde nemo eam laico conce-
dere potest, nisi solus Papa; sed neque Papa id potestate
ordinaria facere potest: Et de stylo Curie requiritur etiã,
vt nec illegitimus, nec irregularis sit, & per constitutionem
Pij V. Extrau. ex primo Lateranen. obligat ad horas sal-
tem B. Mariæ Virg. ex Nau. in Man. c. 25. nu. 122.

DECISIO LXIII.

Ex consil. 2. in Nouis, deest in antiquis.

62 **P**ensionarius, cui reseruatur pensio ad vtilitatem alicu-
ius curialis, pensionem in si ium solata sibi certa quan-
titate transferre potest, quatuor concurrunt, videlicet
Papæ auctoritate, consensu Curialis, consensu beneficiarij
eam soluturi, & narratione quantitatis pecuniæ, quæ præ-
dicto Curiali datur, vt in id consentiat, quorum vno defi-
ciente, eam transferre non poterit.

DECISIO LXIV.

Ex consil. 55. alias 3. de vita, & honest. cler.

63 **C**lericus pensionarius propter pensionis tenuitatem se
sustentare non valet, si relicto habitu clericali ad mili-
tiam se transferat, pensionem non amittit, nec fructus re-
cepros restituere tenetur, dummodo horas B. Mariæ Vir-
ginis recitauerit: tenetur tamen clericatim viuere, aliàs
peccat, nec absolui potest, nisi militiam secularem relin-
quere proponat, quæ omnino contraria est vitæ clericali:
potest tamen aliqua negotia, & officia secularia vitæ cleri-
cali non omnino contraria exercere propter pensionis te-
nuitatem, vt sic cum pensione honestè & decenter viuere
possit: sicut etiam habens beneficium ecclesiasticum cleri-
caliter viuere tenetur, fructus tamen beneficij non amit-
tit, si clericaliter non viuat, modo horas canonicas recita-
uerit, etiam si homicidium committat, & factus sit irregu-
laris. Inno. recep. in c. cum nostras, de concess. præbend.

[Hæc authoris sententia post Bullam Sixti V. quæ incipit
Cum Sacrosanctam editam anno 1588 quinto Idus Ianua-
rij, falsa est, cum ibi Pontifex statuerit, vt qui clericus sit, &
beneficium, aut pensionem obtinet, habitum clericalem
deserat, alias beneficio, vel pensione ipso facto priuatus sit
ita vt non teneatur quis vltius ad fructuum beneficij,
aut pensionis solutionem, sed neque ob non solutionem
centuras, aut penas aliquas incurrit.]

DECISIO LX.

Ex consil. 56. alias 34. de præben.

60 **C**um ab inferiori Papæ pensio laico etiam non con-
iugato constitui nequeat, multo minus a Magno
Magistro militiæ Sancti Ioannis Hierosolymitani
alicui laico coniugato super Commendam collatam alicui
sui ordinis militi pensio constitui poterit; potest ta-
men Commendatarius causa paupertatis, pietatis, vel ne-
cessitatis, vel tota sua vita, vel ad aliquot annos gratis dic-
to pensionario aliquid soluere.

DECISIO LXI.

Ex consil. 57. & 58. alias 11. de reb. eccles. non alien.
deest in Nouis.

61 **P**ensio beneficijs licet gratis remitti, seu condonari
debeti eam possit. Card. in c. Agathosa, d. 63. ex Na-
uar. in Man. c. 23. nu. 111. in alium tamen transferri,
aut pretio causari, vel ad totam vitam pensionarij vendi,
aut ad longum tempus locari, scilicet ultra triennium, sine
consensu Papæ non potest. Extrau. de reb. Eccl. non alien.
Clement. tit. eod. sicut etiam pactio omnis sine beneplaci-
to eius in spiritualibus prohibetur, c. quam pio, l. q. 2. & c.
fin. de pactis.

DECISIO LXII.

Ex consil. 59. deest in Nouis.

62 **H**abens plura beneficia & redditus ecclesiasticos, quæ
sua persona, aut qualitas requirit ad honestam sus-
tentationem, superflua rennuciare tenetur, & solum iux-
ta suam dignitatem sumptus facere potest; superflua ve-
rò vanè expendens peccat, & restituere tenetur: Potest ta-
men beneficiarius diues fratrem suum egentem, & studium
sustentare ex redditibus sui beneficij, etiam si habeat
patrem diuitem, qui probabiliter id facere possit, eo quod
viuente patre bona illius non sunt filij, vnde si ius iure pot-
est dici pauper, & ope aliena indigens, neque tenetur pater il-
lum studentem in studio, vbi sibi inferuentem alere.

DECISIO LXIII.

Ex consil. 60. alias 2. & 4. de peculio cleric.

63 **B**eneficiarius de patrimonio suo, & sua industria que-
rens, & de alijs fructibus pensionum secularium, pos-
test pro libito suo etiam principaliter largiri cognatis
suis ob consanguinitatem, & amicitiam, sicut quilibet
laicus potest de fructibus laicis prohibito largiri, etiam ex
transis: De reliquis autem ex sua pensione, aut beneficijs
ecclesiasticis egentibus donare potest, etiam cognatis, di-
modo id principaliter faciat ob amorem Dei, quamuis
minus principalem respectum ad cognationem, amicitiam
& alios fines seculares habeat.

DECISIO LXIV.

Ex consil. 61. alias 7. de success. ab intest.

64 **D**iuiso fructuum beneficij inter prædecessorem, &
successorem, gl. in c. si propter, de rest. in 6. sicut inter
usufructuarium, & proprietarium finito vsu fructu, l. si
usufructuarius, ff. quib. mod. usufruct. amit. vel inter fidei-
commissarium, & eum qui restituit fideicommissum ce-
dente die faciendæ restitutionis, l. Herennius, ff. de vsur.
fieri debet, ita vt prædecessor attento iure communi habe-
re debet omnes fructus collectos, vel debitos ante suam
mortem; reliquos verò omnes successor eius, non habita-
tione patris anni, qua vixit.

DECISIO LXV.

Ex consil. 62. alias 20. de celebr. Miss.

65 **C**anonici ecclesiæ Cathedralis per multos annos ab-
sens, nec horas canonicas recitans, fructum tamen
eius, qui in distributionibus quotidianis consistunt, conti-
nuo percipit, eos nec ecclesiæ, nec pauperibus, sed illis, qui
horis interfuerunt restituere tenetur, cap. 1. de cler. non re-
sid. in 6. cum non sufficiat date pauperibus, quod debetur
alteri, cap. ea re, de vsur. nisi quando ignoratur quis sit:
cap. cum tu, de vsur. & glo. ibi. distributiones verò quoti-
dianæ solum horis interuentibus debentur, adeo vt ob-
nitiens